

24.11.2025

SA/2025/08226

Eduskunnan valtiovarainvaliokunta
00102 Eduskunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi julkisen talouden hoitamisesta ja talouspolitiikan arviointineuvostosta sekä niihin liittyviksi laeiksi (HE 167/2025)

Suomen Akatemia pyytää saada lausua hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi julkisen talouden hoitamisesta ja talouspolitiikan arviointineuvostosta sekä niihin liittyviksi laeiksi (HE 167/2025) seuraavaa.

Hallituksen esitykseen sisältyvän lakiluonnoksen 2 § mukaan arviointineuvoston kokoonpanoon kuuluisivat puheenjohtaja ja neljä muuta jäsentä. Puheenjohtajan ja jäsenten tulisi edustaa taloustieteen eri alojen korkeatasoista tieteellistä tai merkittävää talouspolitiikan asiantuntemusta. Arviointineuvoston kokoonpano muodostuisi voimassa olevasta asetuksesta poiketen siten kokonaan taloustieteen tai talouspoliittisen asiantuntemuksen edustajista eikä yhdenkään jäsenistä tarvitsisi toimia kansainvälisessä tiedeyhteisössä.

Suomen Akatemia katsoo, että talouspolitiikan arviointineuvostolle ehdotettu tehtävä itsenäisenä finanssipolitiikan valvojana korostaa tarvetta turvata arviointineuvoston asiantuntemuksen monipuolisuus. Finanssipolitiikka on keskeisellä tavalla osa yhteiskuntapolitiikan kokonaisuutta. Finanssipolitiikan arvioimisessa olennaiset kysymykset koskettelevat yhteiskunnallisia vaikutuksia pitkällä aikavälillä ja myös talouden välittömän piirin ulkopuolella.

Akatemia kiinnittää huomiota siihen, että Euroopan Unionin uudistettujen finanssipoliittisten sääntöjen tavoitteena on jäsenvaltioiden velkakestävyyden vahvistaminen sekä kestävä ja osallistavan talouskasvun edistäminen uudistusten ja investointien avulla. Lisäksi uudistuksen tavoitteena on korjata edellisen finanssipoliittisen sääntökehikon puutteita. Uudistuksella pyritään myös parantamaan EU:n valmiutta kohdata tulevaisuuden haasteita, tekemään EU:n taloudesta vihreämmän, digitaalisemman, osallistavamman ja kestokykyisemmän sekä vahvistamaan EU:n kilpailukykyä. Säätelyn tavoitteet huomioon ottaen finanssipolitiikan asianmukainen arviointi edellyttää taloudellisen, ekologisen ja sosiaalisen kestävyysmittaamisen kannalta relevanttien aineistojen ja menetelmien hallintaa ja monipuolista vähintäänkin yhteiskuntatieteellistä osaamista.

Suomen Akatemia

Suomen Akatemia pitäisi hallituksen esityksestä poiketen perusteltuna, että talouspolitiikan arviointineuvoston kokoonpanoon sisällytettäisiin laaja-alaista tieteellistä osaamista myös taloustieteen eri alojen ulkopuolelta.

Kunnioittaen

Pääjohtaja Paula Eerola